

№ исх: 27-2-01/23 от: 11.01.2018

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ  
ҰЛТТЫҚ БАНКІ»**

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ  
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

050040, Алматы қ., Көктем-3, 21-үй  
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655  
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz



РЕСПУБЛИКАНСКОЕ  
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

**«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК  
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»**

050040, г. Алматы, Көктем-3, дом 21  
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655  
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

**11.01.2018ж. № 27-2-01/23**

**Қазақстан Республикасы  
Парламентінің Мәжілісі**

**«Ақ жол» ҚДП фракциясының  
депутаттары**

**Е. Никитинскаяға**

**А. Перуашевқа**

**Е. Барлыбаевқа**

**К. Әбсәтировке**

**Б. Дүйсенбиновке**

**Д. Еспаеваға**

**М. Қазбековаға**

*2017 жылғы 15 желтоқсандағы №ДС-305 сауалға*

**Құрметті депутаттар!**

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі депутаттарға экономиканың орнықты дамуына және Астана халықаралық қаржы орталығының қалыптасуына байланысты көтеріліп отырған шағын және орта бизнесті қорландыру мәселелері үшін алғыс білдіреді. Сіздер көтеріп отырған банк секторының мәселелері аса өзекті және түбегейлі шешімдерді талап етеді.

Ұлттық Банк банктік кредиттеуді жандандыруға мүмкіндік жасайтын шаралар кешенін іске асырды. 2017 жылдың екінші жартысында Банк секторының орнықтылығын арттыру бағдарламасы іске асырылды. Бағыттардың бірі банктерді үстеме капиталдандыру болды, себебі жоғары өтімділікке қарамастан, банктер капиталдандыру жеткіліксіз болғандықтан кредиттік тәуекелдерді қабылдай алмайды. Бұл экономиканы кредиттеуді қалпына келтіру процестерін қолдауға мүмкіндік береді, олар 2017 жылы пайда бола бастады.

Банктердің экономикаға кредиттерінің көлемі 2017 жылғы 11 айда 13 трлн. теңгеге дейін 1,8%-ға ұлғайды. Теңгемен кредиттер 9,4 трлн. теңгеге дейін 10%-ға өсті. Өкінішке орай, Казкоммерцбанкті және РБК банкті қалыпқа

келтіру бойынша шаралар, сондай-ақ Дельтабанкті лицензиядан айыру тұтастай алғанда, жүйе бойынша 2017 жылғы қорытындылар бойынша кредиттеудің статистикалық көрсеткіштерінің азаюына әкеледі.

Алайда, басқа банктерде кредиттеудің айтарлықтай өсуі байқалды. Аталған үш банктің көрсеткіштерін есепке алмағанда, кредиттердің өсуі 2017 жылы алдын ала бағалау бойынша 11% болады. Заңды тұлғаларға теңгемен берілген кредиттер бойынша мөлшерлемелер 2017 жылғы қаңтардағы 15,2%-дан қарашада 13,4%-ға дейін төмендеді. Бұл ретте елде берілген барлық кредиттердің әрбір төртінші теңгесін шағын және орта бизнес алды. ШОБ кредиттеудің өсуі ағымдағы жылдың басынан бастап 60 млрд. теңге болды.

Бұл ретте, нақты секторды кез келген тетіктер арқылы қорландырудың жеткіліксіздігі проблемасы банктердегі ахуалға ғана байланысты емес, сол сияқты жалпы алғанда экономиканың жай-күйіне және қарыз алушылардың кредит төлеу қабілеттілігіне, сондай-ақ қаржы нарығының басқа сегменттерінің белсенділігіне және дамығандығына байланысты.

Қор нарығын Ұлттық Банк банктік кредиттеуге балама ретінде емес, қаражатты қайта бөлудің қосымша көзі ретінде қарайды. Ұлттық Банк қор нарығының құралдары арқылы қор нарығын жандандыруға және жеке кәсіпкерлікті қаржыландыруға бағытталған бірқатар шараларды іске асырды.

Мәселен, Қазақстан қор биржасының ресми тізімінің құрылымын реформалау шеңберінде қор нарығында инвестицияларды тартуға мүдделі **шағын және орта бизнес кәсіпорындары үшін** балама биржа алаңы құрылды. Биржа алаңында қатысушыларға қойылатын ең төменгі талаптар, негізгі алаңмен салыстырғанда неғұрлым төмен тарифтер және қор нарығында капитал тартуды және орналастыруды танымал етуге бағытталған басқа да талаптар белгіленді.

Эмитенттер санын көбейту үшін айналыс мерзімі 12 айдан аспайтын облигациялар шығаруға қойылатын талаптар жеңілдетілген. Қысқа мерзімді облигациялар шығару үшін қор биржасының ресми тізімінде эмитент акцияларының міндетті болу талабы алып тасталды, құжаттарды қарау мерзімдері қысқартылды. Банк немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым болып табылатын эмитенттер үшін левередж көлемі 2-ден 7-ге дейін ұлғайтылды. Осылайша, шағын және орта бизнес кәсіпорындары қазірдің өзінде қор нарығының құралдары арқылы капитал тарта алады.

Қорландыруды тарту үшін алаң таңдау туралы шешімді эмитенттің өзі басымдықтарына байланысты қабылдауға тиіс.

**Төраға**

**Д. Ақышев**

Орынд.: Байқұлаков Ш. тел.: 8(727) 2704 591 (1307)

№ исх: 27-2-01/23 от: 11.01.2018

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ  
ҰЛТТЫҚ БАНКІ»**

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ  
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

050040, Алматы қ., Көктем-3, 21-үй  
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655  
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz



РЕСПУБЛИКАНСКОЕ  
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

**«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК  
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»**

050040, г. Алматы, Көктем-3, дом 21  
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655  
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

**11.01.2018г. № 27-2-01/23**

**Мажилис Парламента  
Республики Казахстан**

**Депутатам Фракции ДПК «Ақ жол»**

**Е. Никитинская**

**А. Перуашев**

**Е. Барлыбаев**

**К. Абсатиров**

**Б. Дуйсенбинов**

**Д. Еспаева**

**М. Казбекова**

*На запрос от 15 декабря 2017 года №ДЗ-305*

**Уважаемые депутаты!**

Национальный Банк Республики Казахстан благодарит депутатов за поднимаемые вопросы фондирования малого и среднего бизнеса в свете устойчивого развития экономики и становления Международного финансового центра Астана. Поднимаемые Вами проблемы банковского сектора также актуальны и требуют кардинальных решений.

Национальный Банк реализовал комплекс мер, способствующих активизации банковского кредитования. Во второй половине 2017 года реализована Программа повышения устойчивости банковского сектора. Одним из направлений стала докапитализация банков, поскольку, несмотря на высокую ликвидность, банки не могут принимать кредитные риски из-за недостаточной капитализации. Это позволит поддержать процессы восстановления кредитования экономики, которые уже начали проявляться в 2017 году.

Объем кредитов банков экономике за 11 месяцев 2017 года увеличился на 1,8% до 13 трлн. тенге. Кредиты в тенге выросли на 10% до 9,4 трлн. тенге. К сожалению, меры по оздоровлению Казкоммерцбанка и РБК банка, а также

лишение лицензии Дельтабанка приведут к уменьшению статистических показателей кредитования в целом по системе по итогам 2017 года.

Однако, в других банках наблюдался значительный рост кредитования. Без учета показателей озвученных трех банков рост кредитов в 2017 году по предварительным оценкам составит 11%. Ставки по выданным тенговым кредитам юридическим лицам снизились с 15,2% в январе 2017 года до 13,4% в ноябре.

При этом каждый четвертый тенге от всех кредитов, выданных в стране, получил малый и средний бизнес. Рост кредитования МСБ с начала текущего года составил 60 млрд. тенге.

При этом, проблема недостаточности фондирования реального сектора через любые механизмы зависит не только от ситуации в банках, но и от состояния экономики в целом и кредитоспособности заемщиков, а также насколько активны и развиты другие сегменты финансового сектора.

Фондовый рынок рассматривается Национальным Банком не как альтернатива банковскому кредитованию, а как дополнительный источник перераспределения средств. Национальным Банком реализован ряд мер, направленных на активизацию фондового рынка и финансирование частного предпринимательства посредством инструментов фондового рынка.

Так, в рамках реформирования структуры официального списка Казахстанской фондовой биржи создана альтернативная биржевая площадка **для предприятий малого и среднего бизнеса**, заинтересованных в привлечении инвестиций на фондовом рынке. На ней установлены минимальные требования к участникам, более низкие тарифы по сравнению с основной площадкой и прочие условия, направленные на популяризацию привлечения и размещения капитала на фондовом рынке.

Для увеличения количества эмитентов упрощены требования к выпуску облигаций со сроком обращения не более 12 месяцев. Исключено требование по обязательному нахождению акций эмитента в официальном списке фондовой биржи для выпуска краткосрочных облигаций, сокращены сроки рассмотрения документов. Для эмитентов, не являющихся банком или организацией, осуществляющей отдельные виды банковских операций, увеличена величина леввереджа с 2 до 7. Таким образом, предприятия малого и среднего бизнеса уже сейчас могут привлекать капитал через инструменты фондового рынка.

Решение о выборе площадки для привлечения фондирования должно приниматься самим эмитентом исходя из его приоритетов.

**Председатель**

**Д. Акишев**

Исп.: Байкулаков Ш.  
Тел.: 8(727) 2704 591 (1307)